8. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ

2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SENARYOLARINA YÖNELİK SORU ÖRNEKLERİ

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolarda yer alan kazanımlardan bazılarına yönelik soru örnekleri hazırlanmıştır.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

2. dönem konu soru dağılım tablolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Soru örneklerinin kazanımları, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

Kazanım: DKAB.8.3.2. İslam dininin can, nesil, akıl, mal ve din emniyetiyle ilgili ortaya koyduğu ilke ve hedefleri analiz eder.

1. "Ey İnananlar! İçki, kumar, putlar ve fal okları şüphesiz şeytan işi pisliklerdir; bunlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz." (Maide suresi, 90. ayet)

Bu ayetin İslam'ın koruma altına aldığı ilkelerden hangileri ile doğrudan ilgili olduğunu açıklayınız.

Kazanım: DKAB.8.4.2. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) merhametli ve affedici oluşunu davranışlarında yansıtmaya özen gösterir.

2. Müslümanlar, müşriklerin baskıları sonucu terk etmek zorunda kaldıkları yurtlarına yıllar sonra Mekke'nin fethiyle tekrar ayak basmışlardı. Hz. Muhammed'in (sav) ve Müslümanların bu dönüşle kendilerinden intikam alacağını zanneden Mekkeliler büyük bir korkuya kapılmışlardı. Ancak Hz. Muhammed (sav) onlara "Size bugün çıkışmak, azarlamak yoktur." demişti. Bu davranış karşısında kalpleri olumsuz duygulardan arınan Mekkelilerin İslam dinine bakış açıları değişmişti.

Hz. Muhammed'in (sav) bu yaklaşımına göre hareket eden birinden beklenen davranışları bir örnek ile açıklayınız.

Kazanım: DKAB.8.4.3. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) istişareye verdiği önemi ortaya koyan örnek olaylardan hareketle gündelik hayatla ilgili çıkarımlarda bulunur.

3. Hayber, güçlü kaleleri ve stratejik konumuyla tanınan bir yerleşim yeriydi. Kaleleri oldukça sağlam olan Hayber'in savunma sistemi çok güçlüydü. Medine'ye tehdit oluşturan bu bölgenin fethedilmesi gerektiğinde doğrudan saldırmak yerine stratejik bir plan yapılması gerekiyordu. Hz. Muhammed (sav) fetih planını belirlemek için sahabeleriyle fikir alışverişinde bulundu. Bunun sonucunda kalelerin sırasıyla ele geçirilmesi gerektiğine karar verildi. Her kale için farklı taktikler uygulandı ve savaş düzeni oluşturuldu. Kalelerin savunma zayıflıkları belirlenerek bu noktalara odaklanıldı. Böylece Müslümanlar kaleleri birer birer fethetti.

Hz. Muhammed'in (sav) bu davranışından hareketle kişinin günlük hayatta karar alırken nasıl davranması gerektiğini açıklayınız.

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 8

KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağının önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır. Bu tablolardaki örnek senaryolarda yer alan sorulardan bazıları tek, bazıları ise birden çok kazanıma erişme durumunu yoklamaktadır.

NOT: Konu soru dağılım tabloları öğretim programında yer alan tüm kazanımlar dikkate alınarak hazırlanmış ancak tabloda sadece soru sorulması planlanan kazanımlara yer verilmiştir.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı'na ve Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne aşağıdaki karekodları okutarak ulaşabilirsiniz.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı

Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği

8. SINIF 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI VE ÖRNEK SENARYOLAR

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğin benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

8. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ
2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 1

Ünite	Kazanımlar	Soru Sayısı
DİN VE HAYAT	8.3.1. Din, birey ve toplum arasındaki ilişkiyi yorumlar.	1
	8.3.2. İslam dininin can, nesil, akıl, mal ve din emniyetiyle ilgili ortaya koyduğu ilke ve hedefleri analiz eder.	1
	8.3.4. Asr suresini okur, anlamını söyler.	1
HZ. MUHAMMED'İN ÖRNEKLİĞİ	8.4.1. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) doğruluğu ve güvenilir kişiliği ile peygamberlerin özellikleri arasında ilişki kurar.	1
	8.4.2. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) merhametli ve affedici oluşunu davranışlarında yansıtmaya özen gösterir.	1

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
1 soru	*Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *5. soru*
4 soru	*Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *1, 2, 3, ve 4. sorular*

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 8

1. SINAV

Adı ve Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

SENARYO 1

Kazanım: 8.3.1. Din, birey ve toplum arasındaki ilişkiyi yorumlar.

1. İslam dininde ibadetler Allah'ın rızasını kazanmak için yapılır. Bunun yanında ibadetlerin bireysel ve toplumsal hayat açısından da birçok faydası vardır.

Buna göre, "zekât**" ibadetinin insana kazandırdıklarını yazınız.**

Kazanım: 8.3.2. İslam dininin can, nesil, akıl, mal ve din emniyetiyle ilgili ortaya koyduğu ilke ve hedefleri analiz eder.

2. "Ey Allah'ın kulları, tedavi olunuz. Zira Allah her hastalık için şifa yaratmıştır."

Bu hadisi İslam'ın, canın korunması ilkesi bakımından açıklayınız.

Kazanım: 8.3.4. Asr suresini okur, anlamını söyler.

3. Aşağıda Asr suresinin anlamı verilmiştir:

"Ant olsun zamana ki insan gerçekten ziyan içindedir. Ancak iman edip de salih ameller işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler, birbirlerine sabrı tavsiye edenler başka. Onlar ziyanda değillerdir."

Bu mesaja göre insanın ömrünü nasıl değerlendirmesi gerektiğini açıklayınız.

SENARYO 1

Kazanım: 8.4.1. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) doğruluğu ve güvenilir kişiliği ile peygamberlerin özellikleri arasında ilişki kurar.

4. Hz. Muhammed (sav) bir gün Medine'deki pazar yerinde dolaşırken buğday satıcılarına ait yığınlardan birini eliyle kontrol eder. Bu sırada buğdayın altının ıslak, üstünün ise kuru olduğunu görür. Satıcıya bunun sebebini sorduğunda satıcı buğdayın yağmurdan ıslandığını söyler. Bunun üzerine Hz. Muhammed (sav) "İnsanların görüp aldanmaması için o ıslak kısmı ekinin üstüne çıkarsaydın ya! Kim bizi aldatırsa bizden değildir." buyurmuştur.

Hz. Muhammed'in (sav) bu olaydaki tutumu peygamberlerin sıfatlarından hangisiyle ilgilidir? Açıklayınız.

Kazanım: 8.4.2. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) merhametli ve affedici oluşunu davranışlarında yansıtmaya özen gösterir.

5. Hz. Muhammed (sav), Uhud Savaşı'nda çok sevdiği amcası Hz. Hamza'yı şehit eden Vahşi'yi bağışlamıştır. Yine Hz. Muhammed (sav) bir sefere giderken yol üstünde yavrularını besleyen köpeği gördüğünde onlara zarar gelmemesi için ordunun yolunu değiştirmiştir.

Hz. Muhammed'in (sav) bu yaklaşımlarını örnek alan birinden beklenen davranışları yazınız.

8. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ
2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 2

Ünite	Kazanımlar	Soru Sayısı
DİN VE HAYAT	8.3.2. İslam dininin can, nesil, akıl, mal ve din emniyetiyle ilgili ortaya koyduğu ilke ve hedefleri analiz eder.	2
	8.3.3. Hz. Yusuf'un örnek hayatından ilkeler çıkarır.	1
HZ. MUHAMMED'İN ÖRNEKLİĞİ	8.4.1. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) doğruluğu ve güvenilir kişiliği ile peygamberlerin özellikleri arasında ilişki kurar.	1
	8.4.2. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) merhametli ve affedici oluşunu davranışlarında yansıtmaya özen gösterir.	1

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
1 soru	*Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *5. soru*
4 soru	*Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *1, 2, 3 ve 4. sorular*

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 8

1. SINAV

Adı ve Soyadı: Sınıfı: Numarası:

SENARYO 2

Kazanım: 8.3.2. İslam dininin can, nesil, akıl, mal ve din emniyetiyle ilgili ortaya koyduğu ilke ve hedefleri analiz eder.

1. "Çocuklarınıza güzel muamelede bulunun ve onları güzel terbiye edin."

Bu hadis İslam'ın koruma altına aldığı ilkelerden hangisi ile ilgilidir? Açıklayınız.

Kazanım: 8.3.2. İslam dininin can, nesil, akıl, mal ve din emniyetiyle ilgili ortaya koyduğu ilke ve hedefleri analiz eder.

2. Dilek ağaçlarına çaput bağlamak, türbelerde mum yakmak gibi uygulamalar İslam dinince yasaklanmıştır.

Bu yasaklamalar İslam dininin korunmasını istediği temel değerlerden hangisine yöneliktir? Açıklayınız.

Kazanım: 8.3.3. Hz. Yusuf'un örnek hayatından ilkeler çıkarır.

3. Kıtlık döneminde Hz. Yusuf'un kardeşleri buğday almak için Mısır'a gitti. Çocukluğunda kendisini kuyuya atan kardeşlerini tanıyan Hz. Yusuf, onların taleplerini yerine getirdi ve onları sarayda güzellikle ağırladı.

Bu olaydan hareketle Hz. Yusuf'un tutum ve davranışlarından çıkarılabilecek ahlaki ilkeleri yazınız.

SENARYO 2

Kazanım: 8.4.1. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) doğruluğu ve güvenilir kişiliği ile peygamberlerin özellikleri arasında ilişki kurar.

4. Hz. Muhammed (sav) birçok kişinin ortak olduğu bir ticaret yolculuğunda kendi hesabıyla kervanın hesabını ayırmış ancak alışveriş devam ederken bu hesapların birbirine karışmış olduğunu fark etmiştir. Bunun üzerine Hz. Muhammed (sav) birlikte seyahat ettiği Meysere'ye "Sen şahit ol ki bütün paramı kervanın parasına katıyorum. Kervanın tek bir kuruşu bana geçeceğine benim bütün param kervanın hesabına geçsin." demiştir.

Bu olayı peygamberlerin "emanet**" sıfatı ile ilişkilendirerek açıklayınız.**

Kazanım: 8.4.2. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) merhametli ve affedici oluşunu davranışlarında yansıtmaya özen gösterir.

5. Hz. Muhammed (sav) torunlarıyla birlikte zaman geçirirken bir sahabe onun yanına geldi. Sahabe, Hz. Muhammed'in (sav) torunlarını sevdiğini görünce hayret içinde kaldı ve "Benim on çocuğum var ama hiçbiriyle böyle ilgilenmedim." dedi. Bunun üzerine Hz. Muhammed (sav) "Merhamet etmeyene merhamet edilmez." buyurdu.

Bu parçadan hareketle küçüklere karşı nasıl davranılması gerektiğini açıklayınız.